SOTSIAALKINDLUSTUSAMET

Kohila Vallavalitsus
vallavalitsus@kohila.ee
Vabaduse 1
Kohila alev, Kohila vald, 79804, Raplamaa

30.10.2026 nr 5.1-3/26100-1

JÄRELEVALVE KOKKUVÕTE

ÜLDSÄTTED

Järelevalve õiguslik alus: sotsiaalhoolekande seaduse (edaspidi SHS) § 157 lõige 3.

Järelevalve teostamisel kontrolliti kohaliku omavalitsuse üksuse (edaspidi KOV) korraldatavate sotsiaalteenuste (koduteenus, väljaspool kodu osutatav üldhooldusteenus (edaspidi ÜHteenus), tugiisikuteenus, isikliku abistaja teenus, sotsiaaltransporditeenus ja eluruumi tagamise teenus) korraldamist ja kättesaadavuse tagamist Kohila Vallavalitsuses.

Järelevalve teostamise koht: Kohila Vallavalitsus, aadressil Vabaduse tn 1, Kohila alev, Kohila vald, 79804, Rapla maakond, kontaktid: vallavalitsus@kohila.ee, telefon +372 489 4760.

Paikvaatluse aeg: 23.09.2026 kell 10.45 – 13.00.

Järelevalve teostajad: Sotsiaalkindlustusameti (edaspidi SKA) üldosakonna järelevalve talituse järelevalve peaspetsialistid Aime Koger ja Ülle Sihver.

Järelevalvemenetluses kasutatud meetodid: dokumentide esitamine, vaatlus ja analüüs, suuline ja kirjalik küsitlemine, seletuste andmine, e-kirjavahetus. Järelevalvemenetluse ajal oli järelevalve teostajatel juurdepääs sotsiaalteenuste ja -toetuste andmeregistri (edaspidi STAR) Kohila Vallavalitsuse menetlustele.

Järelevalvetoimingutes osalesid: Kohila Vallavalitsuse sotsiaalnõunik Angela Põder, sotsiaaltöö spetsialist Liisa Lee, hoolduskoordinaator Angelika Prozes, vallasekretär Annika Grauberg ning peaspetsialist Laidi Suumann.

JÄRELEVALVE TULEMUSED

Kohila Vallavalitsus on kontrollitud menetlustes täitnud SHS-ist tuleneva kohustuse selgitada välja abi vajavate isikute abivajadus, määrata sellele vastav abi ulatus ning korraldada täisealistele isikutele sotsiaalteenuste osutamine.

SKA lõpetab järelevalvemenetluse.

JÄRELEVALVEMENETLUSE KOKKUVÕTE

Haldusjärelevalve algatati 27.08.2026 ning Kohila Vallavalitsusele saadeti algatamise teade (registreerimisnumber SKA dokumendihaldussüsteemis Delta 5.1-3/20505-1). Kohila Vallavalitsuses ei ole varem läbi viidud haldusjärelevalvet täisealistele osutatavate sotsiaalteenuste korraldamise ja osutamise üle.

Sotsiaalteenuste korraldamist käsitlevatele küsimustele andsid kirjalikud seletused sotsiaalnõunik Angela Põder ja sotsiaaltöö spetsialist Liisa Lee (registreerimisnumber SKA dokumendihaldussüsteemis Delta 5.1-3/20505-2). Paikvaatlusel vesteldi sotsiaaltöö spetsialist Liisa Leega ning hoolduskoordinaator Angelika Prozesiga.

Kohila valla üldandmed ja täisealistele sotsiaalteenuste korraldamine

01.01.2026 seisuga elas Kohila vallas 7936 elanikku, kellest 1325 olid 65-aastased või vanemad. Vanemaealised moodustasid seega 16,7% valla elanikkonnast. Valla keskus on Kohila alevis. Sotsiaaltöötöötajate vastuvõtud toimuvad Kohila Vallavalitsuses.

Kohila vallas asub ÜHteenust osutav Hageri Hooldekodu MTÜ. Vallas tegutseb MTÜ Kati Tugikeskus.

Kohila Vallavalitsuse struktuuriüksusteks on osakonnad. Sotsiaalosakonna struktuuris on sotsiaalnõuniku ja kahe sotsiaaltöö spetsialisti ametikohad, valdkonna eest vastutab sotsiaalnõunik. Täisealistele osutatavate sotsiaalteenuste korraldamine, määramine ja sotsiaaltoetuste maksmine on jaotatud valdkondade kaupa kahe sotsiaaltöö spetsialisti vahel ning ühe spetsialisti äraoleku ajal täidab tema ülesandeid teine spetsialist, tagades pooleliolevate ja kiireloomuliste tööülesannete ning pöördumiste järjepideva menetlemise. Järelevalve läbiviimise ajal oli ühe sotsiaaltöö spetsialisti teenistussuhe peatunud ning sotsiaalteenuste määramisega tegeles ka sotsiaalnõunik. Vallavalitsuses oli välja kuulutanud konkurss ühe sotsiaaltöö spetsialisti värbamiseks.

Kohila Vallavalitsuse kodulehel on avalikustatud sotsiaalsoakonna teenistujate kontaktandmed, ametijuhendid ja teave hariduse kohta. Sotsiaalteenustest on kodulehel teave koduteenuse, ÜHteenuse, tugiisikuteenuse, eluruumide tagamise teenuse ning sotsiaaltransporditeenuse kohta. Sotsiaalnõuniku sõnul on kodulehel oleva teabe ajakohastamine pidev protsess.

2025. aasta kohta koostatud S-Veebi aruannete põhjal osutati 2025. aasta jooksul Kohila vallas koduteenust 36 inimesele, eluruumi tagamise teenust 37 inimesele ning sotsiaaltransporditeenust 60 täisealisele. Tugiisikuteenust ja isikliku abistaja teenust ei osutatud.

Kohila Vallavalitsuse 16.09.2026 kirja andmetel oli seisuga 01.09.2026 sotsiaalteenuste saajate arv järgmine: koduteenus – 38, ÜHteenus – 76, eluruumi tagamise teenus – 16 leibkonda, isikliku abistaja teenus – 0, tugiisikuteenus täisealisele – 0, 2026. aastal sotsiaaltransporditeenust kasutanud täisealiste isikute arv – 73.

Sotsiaaltöö spetsialisti ametijuhend näeb ette sotsiaaltoetuste ja -teenuste menetlemise, andmete töötlemise ning vajadusel juhtumiplaanide koostamise STARis. Järelevalves selgus, et sotsiaaltoetuste ja -teenuste menetlemine toimub peamiselt STARi keskkonnas, menetluse andmeid ja dokumente sisestatakse järjepidevalt. Avaldused ja otsused registreeritakse elektrooniliselt vallavalitsuse dokumendiregistris Delta. Järelevalve käigus täheldati, et vallavalitsuse dokumendiregistris olid avalikult kättesaadavad sotsiaalabi taotlenud inimeste isikuandmed. Kuigi isikuandmete töötlemise õiguspärasuse hindamine ei kuulu käesoleva järelevalve esemesse ega SKA pädevusse, juhiti menetluse käigus KOVi ametnike tähelepanu võimalikule andmekaitsealasele riskile.

Sotsiaalhoolekandelise abi andmise kord

SHS § 14 lõike 1 kohaselt kehtestab KOV sotsiaalhoolekandelise abi andmise korra, mis peab sisaldama vähemalt sotsiaalteenuste ja -toetuste kirjeldust ja rahastamist ning nende taotlemise tingimusi ja korda. Sotsiaalteenuste korraldamist reguleerivad järgmised Kohila Vallavolikogu määrused:

- 26.08.2026 määrus nr 12 „sotsiaalteenuste osutamise tingimused ja kord“ (edaspidi kord), mis jõustus 01.09.2026;[1]
- 31.08.2023 määrus nr 9 „Kohila valla omandis olevate sotsiaaleluruumide taotlemise, kasutamise ja arvestuse pidamise kord“ (edaspidi määrus nr 9);
- 29.06.2023 **määrus nr 7** „Väljaspool kodu osutatava üldhooldusteenuse korraldamise ja rahastamise kord“ (edaspidi määrus nr 7).

SKA seisukoht: SHS § 14 lõikes 1 sätestatud nõue on täidetud, sotsiaalhoolekandelise abi andmise kord on kehtestatud.

Kohaliku omavalitsuse üksuse sotsiaaltöötajale esitatavate nõuete täitmine

SHS § 16[1] järgi saab alates 01.07.2026 sotsiaaltöötajana töötada isik, kellele on kutseseaduse alusel välja antud sotsiaaltöötaja kutse või kellel on riiklikult tunnustatud kõrgharidus sotsiaaltöös või sellele vastav kvalifikatsioon.

Kohila Vallavalitsuses vastavad sotsiaaltöötajad SHS § 16[1] sätestatud nõuetele. Riiklikult tunnustatud kõrgharidus sotsiaaltöös on Angela Põderil (Tallinna Ülikool, sotsiaalteadus, bakalaureusekraad, 2020) ning Liisa Leel (Tallinna Ülikool, sotsiaalteadus, bakalaureusekraad, 2026).

SKA seisukoht: SHS § 16[1] sätestatud nõue on täidetud.

Sotsiaalhoolekandelise abi andmine juhtumikorralduse põhimõttel

SHS § 9 lõike 1 kohaselt tuleb juhtumikorralduse põhimõtet rakendada, kui isik vajab iseseisva toimetuleku parandamiseks pikaajalist ja mitmekülgset abi, mille osutamiseks on vajalik erinevate osapoolte koordineeritud koostöö. **SHS § 9 lõike 2** kohaselt hõlmab abi andmine muu hulgas hinnangu andmist isiku abivajadusele, abimeetmete rakendamist ning juhtumiplaani koostamist.[2] Juhtumiplaani kohustuslikud andmed on sätestatud sotsiaalministri 09.02.2016 määrusega nr 10 „Juhtumiplaanis sisalduvate andmete loetelu“. Juhtumikorraldus tuleb dokumenteerida STARis.

Korra § 8 lõige 3 näeb ette, et tugiisikuteenuse määramiseks hindab ametnik teenusesaaja abivajadust ja koostab selle põhjal tema iseseisva toimetuleku parandamiseks juhtumiplaani koos tegevuskavaga. Samuti näeb määrus nr 9 ette eluruumi tagamise teenuse korraldamiseks juhtumikorralduse põhimõtete rakendamise.

Täisealiste sotsiaalteenuste menetlemisel on kasutatud valdavalt lihtmenetlusi. Sotsiaalnõuniku hinnangul on juhtumikorralduse põhimõtte rakendamist mõjutanud Kohila Vallavalitsuse sotsiaalvaldkonna suur töökoormus ja personalipuudus (kahest sotsiaaltöö spetsialisti ametikohast täitmata üks). Päevakorral on töökorralduse üle vaatamine ja võetud suund juhtumikorralduse põhimõtete rakendamisele. Seda eelkõige juhul, kui inimese abivajadus on pikaajaline ja mitmekülgne ning abi korraldamine eeldab erinevate teenuste, spetsialistide või organisatsioonide koostöö koordineerimist (näiteks sobiva eluruumi puudumise menetlus 26284843988, sotsiaalse toimetulematuse menetlus 25277647265, tervislikust seisundust tuleneva abivajaduse menetlus 26284004648).[3] Nimetatud menetlustes on juhtumikorralduse

[1] Nimetatud määrusega tunnistati kehtetuks Kohila Vallavolikogu 27. märtsi 2018. a määrus nr 4 „Kohila valla poolt korraldatavate sotsiaalteenuste osutamise kord“.
[2] SHSi seletuskirjas selgitatakse, et kui inimese toimetulekut takistavad probleemid on mitmes eluvaldkonnas ning inimene vajab kompleksset abi, mis eeldab mitme erineva valdkonna spetsialistide koostööd, koostatakse juhtumiplaan ja tegevuskava, mis hõlmab abivajaduse hindamist, abi planeerimist ja abimeetmete rakendamist.
[3] Käesolevas kokkuvõttes on sotsiaalteenuste menetlustes esitatud näited Kohila Vallavalitsuse STAR kliendimenetluse viitenumbritega.

protsess STARis jälgitav: koostatud on abivajaduse hinnang ja tegevuskava, kinnitatud juhtumiplaan, toimingute alt on leitavad tegevuste kirjeldused. Märkimata olid juhtumivõrgustiku liikmed.

Kohila Vallavalitsus osaleb ISTE rakendamise projektis ning STARis on aastatest 2020 kuni 2024 23 aktiivset juhtumimenetlust nimetusega „ESF isikukeskne teenusmudel“.

SKA seisukoht: Abivajaduse hindamisel peab välja selgitama, kas isiku toimetuleku parandamiseks piisab ühekordsest meetmest või peab planeerima pikaajalist ja mitmekülgset abi, lähtudes juhtumikorralduse põhimõttest. Juhtumikorralduslik abi andmine hõlmab muu hulgas juhtumiplaani koostamist, osapoolte üksteisega seotud tegevuste ajakava kooskõlastamist ja vastastikuse teabevahetuse korras kokku leppimist. Juhtumikorralduse protsess peab olema dokumenteeritud STARis.

Abivajaduse hindamine ja otsus abi andmise kohta

SHS § 15 lõigete 1 ja 2 kohaselt peab KOV selgitama välja abi saamiseks pöördunud inimese abivajaduse ja sellele vastava abi ulatuse ning korraldama abi osutamist või abistama inimest abi saamiseks vajalikes tegevustes. Abivajaduse hindamisel tuleb lähtuda terviklikust lähenemisest, arvestades inimese toimetulekut ja ühiskonnaelus osalemist mõjutavaid asjaolusid.

Sotsiaalteenuse saamiseks tuleb esitada avaldus. Koduteenuse, ÜHteenuse ja sotsiaaltransporditeenuse taotlemiseks on olemas avalduse vormid. Ametnike vastustest selgus, et menetlustes arvestatakse igas vormis esitatud avaldustega.

Korra § 2 lõike 1 järgi osutatakse sotsiaalteenust lähtudes isiku abivajadusest. Abivajaduse selgitab välja ja hindab sotsiaaltöö spetsialist. Abivajaduse hindamise kohustus on märgitud ka sotsiaaltöö spetsialisti ametijuhendisse. Järelevalves saadud selgituste kohaselt dokumenteeritakse hindamine kõigi abivajajate puhul. Hooldusvajaduse hindamise vormid on kasutusel koduteenuse ja ÜHteenuse puhul ning vormistatud hindamisdokument sisestatakse STARi. Tugiisikuteenuse, isikliku abistaja teenuse, eluruumi tagamise teenuse ja sotsiaaltransporditeenuse puhul dokumenteeritakse abivajaduse väljaselgitamise käigus kogutud teave STARi toimingute alla, eraldi hindamisdokumenti ei kasutata. Põhjendatud vajaduse korral tehakse andmete saamiseks päringuid andmekogudesse, nõutakse taotlejalt või tema esindajalt perekonna sissetulekut tõendavaid ja muid dokumente ning täiendavaid andmeid või tehakse kodukülastusi. Sotsiaaltöö spetsialist on kursis abivajaduse hindamise võimalustega STAR2 keskkonnas, kuid aktiivselt hindamisi seal läbi viima pole hakanud.

Abivajaduse hindamise tähtaega kord ega sotsiaaltöö spetsialisti ametijuhend ei sätesta. Sotsiaalnõuniku selgituse kohaselt sõltub hindamise läbiviimise aeg inimese abivajadusest, olukorra kiireloomulisusest ja juhtumi keerukusest ning vajadusest koguda täiendavat teavet või kaasata teisi spetsialiste. Kiiret sekkumist vajava olukorra korral hinnatakse abivajadust ja korraldatakse vajalik abi viivitamata. Muudel juhtudel viiakse abivajaduse hindamine läbi esimesel võimalusel. Sotsiaaltöö spetsialisti vastusest selgus, et kui varem toimus abivajaduse hindamine umbes nädala jooksul, siis käesolevaks ajaks on töökoormus märgatavalt kasvanud ja hindamise aeg võib pikeneda kahe nädalani ning erandkorras ka pikemaks.

Hindamisdokumentidelt ei selgu, kus hindamine läbi viidi, kes hindamise läbi viis ning kes olid hindamisele kaasatud isikud (näiteks menetlustes 26287674769 ja 26287493327).

Sotsiaalteenusele suunamine toimub haldusaktiga, mille andmise pädevus on vallavalitsusel, sotsiaalnõunikul või sotsiaaltöö spetsialistil vastavalt korras sätestatule (korra § 2 lõige 2).

SKA seisukoht: kontrollitud menetlustes on järgitud SHS § 15 lõikes 1 sätestatud nõudeid. Järelevalves saadud selgituste, paikvaatlusel tutvutud dokumentide ja STARi andmete põhjal selgus, et abivajadus on üldjuhul välja selgitatud, sotsiaalteenusele määramise otsuse tegemiseks vajalikud andmed kogutud ning sotsiaalteenuse osutamine korraldatud.

Kohila Vallavalitsuse korraldatav koduteenus

SHS §-des 17–19 on sätestatud koduteenuse eesmärk ja sisu, KOVi kohustused ja nõuded koduteenust vahetult osutavatele isikutele. Koduteenuse korraldust reguleerib korra § 5. Sotsiaalnõuniku selgituse kohaselt korraldati 2025.aastal ümber Kohila valla koduteenuse osutamine ning alates 14.07.2025 osutab Kohila Vallavalitsus koduteenust oma töötajatega. Üle vaadati ka koduteenuse senine korraldus ja osutatavad toimingud, arvestades ministri määruses sätestatud koduabi ja isikuabi toiminguid.

Koduteenuse kirjeldus, sotsiaaltöö spetsialisti kontaktid ning koduteenust koordineeriva ja vahetult osutavate töötajate nimed on Kohila Vallavalitsuse kodulehel. Koduteenus on tasuta, kuid muutub tasuliseks alates 01.11.2026. Teenuse omaosalus hakkab sõltuma inimese igakuisest netosissetulekust.[4] Koduteenuse saajaid on teavitatud kirjalikult teenustasu kehtestamisest ning võetud teenusesaaja või esindaja allkiri nõusoleku kohta. Näiteks menetluses 26286447766 on inimene 26.10.2026 allkirjastanud nõusoleku, et on teadlik teenuse tasuliseks muutumise tingimustest ning soovib teenuse jätkumist senises mahus ja tingimustel.

Kohila Vallavalitsuses toimub projekti „Iseseisvat toimetulekut toetavate ja kvaliteetsete sotsiaalteenuste ning hooldusvõimaluste tagamine (2021-2027.4.9.1)“ elluviimine. Selle eesmärk on luua tõhusam koduteenuse ja päevahoiuteenuse korraldus, mis hõlmab koostööd, abitehnoloogiate kasutamist, abivajaduse hindamise metoodika uuendamist, koduhoolduse tulemusnäitajate selget määratlemist ning teabehalduse digitaliseerimist. Projekti raames on kuni 31.12.2026 tööl hoolduskoordinaator ning kaks koduhooldustöötajat, teenust osutatakse tööpäeviti 38 inimesele. Hoolduskoordinaatori sõnul puudub vajadus koduteenuse osutamiseks nädalavahetustel. Soetatud on auto, buss, isikukaitsevahendid, inventar ning tarkvaradest GSMtasks ning ELDYcare. Projekti raames on koduteenuse saajatega läbi viidud tagasiside küsimustike täitmine. Sotsiaalametnike hinnangul on projekti tulemusena paranenud koduteenuse kättesaadavus ja osutamise tingimused.

Koduteenuse määramiseks hindab sotsiaaltöö spetsialist hooldusvajaduse hindamise instrumendil igal üksikjuhul inimese kõrvalabi vajaduse ulatust kodukülastuse käigus (näiteks menetlused 25281969287, 26285119128). Lisaks vormistatakse ELDYcare keskkonnas koduteenuse individuaalne hooldusplaan, kuhu märgitakse teenuse osutamise sagedus, hind, toimingud, lisateenused (näiteks sotsiaaltransport). Kui inimene soovib koduteenust, kuid abivajaduse väljaselgitamisel selgub ööpäevaringse hooldusteenuse vajadus, tehakse sellekohane kanne hindamisdokumendile (näiteks menetlustes 25281969287, 26285119128).

Koduteenuse määrab sotsiaaltöö spetsialist STARis määratud abinõuna (haldusakt). Hoolduskoordinaatoril on juurdepääs STARi koduteenuse menetlustele. Ka sisestab hoolduskoordinaator STARi koduteenuse osutamise kohta kuu kokkuvõtted.

Sotsiaalnõuniku sõnul vaadati 2026. aastal üle kõikide koduteenuse saajate abivajadus ning koostati kõigile koduteenuse saajatele personaalsed hooldusplaanid (näiteks menetluses 25281934945). Korduvhindamine viiakse läbi, kui muutuvad teenusesaaja vajadused (**SHS § 18 lõige 1**).

SHS § 19 kohaselt ei tohi koduteenust vahetult osutada isik, kelle karistatus tahtlikult toimepandud kuriteo eest võib ohtu seada teenusesaaja elu, tervise või vara. Kohila Vallavalitsus tegi järelevalvemenetluse käigus kontrollpäringu karistusregistrisse. Kontrollitud andmete alusel puudusid töötajatel teenuse osutamist takistavad asjaolud. Sotsiaalnõuniku selgituse kohaselt vastutab töötajate karistusregistri andmete kontrollimise eest Kohila Vallavalitsuse vallakantselei ning karistusregistri andmeid kontrollitakse töötaja tööle asumisel. Vallakantselei on kavandanud lisada karistusregistri andmete perioodilise kontrollimise oma tööplaani.

SKA seisukoht: Kohila Vallavalitsus on koduteenuse vajaduse välja selgitanud ja teenuse kättesaadavuse taganud.

[4] Vt Kohila Vallavalitsuse 06.10.2026 korralduse nr 2-2/285 „Sotsiaalteenuste hindade kehtestamine“ punkt 2.

Kohila Vallavalitsuse korraldatav väljaspool kodu osutatav üldhooldusteenus

SHS §-des 20–22[1] on sätestatud ÜHteenuse eesmärk ja sisu, nõuded teenuseosutajale ning KOVi kohustused ÜHteenuse korraldamisel. ÜHteenuse taotlemist ja menetlemist käsitleb korra § 6 ning määrus nr 7.

Kohila Vallavalitsuse kodulehel olev ÜHteenuse korraldamist ja osutamist puudutav teave on minimaalne, kirjas on ÜHteenuse eesmärk ja vastutava sotsiaaltöö spetsialisti nimi ja telefoninumber, olemas on hooldekodu koha avalduse vorm ning viide määrusele nr 7.

ÜHteenuse rahastamist reguleeriva Kohila Vallavalitsuse 03.07.2023 korraldusega nr 2-2/136 „Kohila valla eelarvest rahastatava ööpäevaringse üldhooldusteenuse kulude piirmäära kehtestamine“ on kehtestatud alates 01.07.2023 ÜHteenuse osutamisega seotud kulude piirmääraks 595 eurot kuus.

Järelevalvetoimingute ajal olid SKA kodulehel avalikustatud ÜHteenuse osutajate hoolduskulud seisuga 30.09.2026. Kohila valla kehtestatud piirmäär 595 eurot kuus ei võimalda katta täielikult ühegi Raplamaa hooldekodu hoolduskulusid. Tagatud ei ole ÜHteenuse kättesaadavus selliselt, et inimesel oleks võimalus valida vähemalt mõne teenuseosutaja vahel mõistlikus kauguses elukohast ning valla kehtestatud piirmäär kataks hooldustöötajate kulud täies ulatuses (SHS § 22[1] lõige 3).[5] Näiteks Kohila Vallavalitsuse ametniku otsuste kohaselt jäi menetlustes 26287674769 (otsus 24.10.2026 nr 8-5/234), 26287516402 (otsus 13.10.2026 nr 8-5/219) ja 262868876010 (otsus 14.09.2026 nr 8-5/19) teenusesaajate kanda teenuse hoolduskulude maksumusest puudujääv summa, mida ei kata Kohila Vallavalitsuse kehtestatud hooldustöötajate ja abihooldustöötajate kulude piirmäära summa.

Kui teenusesaaja sissetulek on madalam kui Statistikaameti avaldatud eelarveaastale eelnenud aasta II kvartali keskmine vanaduspension, katab Kohila Vallavalitsus kulude ja sissetuleku vahe (SHS § 22[1] lõige 5). Seisuga 01.09.2026 maksti väiksema sissetuleku hüvitist 34 ÜHteenusel viibivale isikule (näiteks menetlustes 26286226906, 25281923669). Sellekohane kanne on kirjas ka ametniku otsustes, mis on pealkirjastatud näiteks „Üldhooldusteenusele suunamine ja rahastamine“ või „Üldhooldusteenusele suunamine“. Otsustes on kirjas, et hüvitada teenusesaajale alates kuupäevast ÜH teenuse hoolduskulud ÜHteenuse osutaja arve alusel, kuid mitte rohkem kui Kohila Vallavalitsuse kehtestatud piirmäär, mis seisuga kuupäev 595 eurot ühes kuus.

Kui teenusesaajal ja/või tema ülalpidamiskohustusega isikutel puuduvad piisavad vahendid teenuse eest tasumiseks, tasutakse majutus- ja toitlustuskuludest puudu jääv osa valla eelarvest. Seisuga 01.09.2026 hüvitati osaliselt majutus- ja toitlustuskulusid kaheksale teenusesaajale. Ka tasutakse tähtajaliselt ülalpidamiskohuslase avalduse alusel toetust (näiteks menetluses 25281004784).

ÜHteenuse korraldamisel hindab sotsiaaltöö spetsialist igal üksikjuhul inimese kõrvalabi vajaduse ulatust. Sotsiaaltöö spetsialisti selgituse kohaselt ootab ta pärast ÜHteenuse abivajaduse tuvastamist isikult endalt või tema lähedastelt teavet sobiva hooldekodu ja teenuse algusaja kohta. Spetsialisti sõnul ametnikud reeglina hooldekodu otsimisse ei sekku ja hooldekodu valikus ei osale.

Haldusakti andmise pädevus on sotsiaalnõunikul. Otsus edastatakse dokumendihaldussüsteemi kaudu teenuse osutajale ja avalduse esitanud isikule.

[5] Vt ka õiguskantsleri kõikidele KOVidele suunatud 27.01.2026 kiri nr 6-4/251403/2600714 „Kohaliku omavalitsuse sotsiaalvaldkonna ülesannete täitmine“. Õiguskantsler juhtis tähelepanu asjaolule, et mitme KOVi kehtestatud piirmäär ei võimalda: 1) katta ühegi hooldekodu teenuse hinnas sisalduvaid hoolduskulusid või 2) anda inimesele hooldekodukohta koduvallas või -linnas ega mõnes muus inimese elukohast mõistlikul kaugusel asuvas kohas nii, et vald või linn kataks täielikult hooldekoduteenuse hinnas sisalduvad hoolduskulud.

Taotlus, hindamisdokument ja haldusakt on reeglina sisestatud STARi. Vastustest selgus, et hooldusplaani koostab ja vaatab üle ÜHteenuse osutaja ning Kohila Vallavalitsust üldjuhul hooldusplaani koostamisse ega ülevaatamisse ei kaasata.

Sotsiaalnõunik selgitas, et hooldekodude hoolduskulusid seiratakse jooksvalt. Hoolduskulu suurust kontrollitakse arvete menetlemisel ning teenuseosutaja hinnakirja või hoolduskulu muutumisel. Arvete vastavust kehtestatud piirmäärale kontrollivad sotsiaalnõunik ja sotsiaaltööspetsialist. Kohila Vallavalitsus ei ole seni pidanud eraldi arvestust selle kohta, mitme ÜHteenuse saaja puhul katab vallas kehtestatud hoolduskulude tasumise piirmäär teenuseosutaja hoolduskulu täielikult. Päevakorral on piirmäära suurendamise küsimus.

SKA seisukoht: Kohila Vallavalitsus on ÜHteenuse korraldamisel välja selgitanud inimese abivajaduse ning taganud sobiva abimeetme. Teenuse maksumust rahastatakse isiku tasust ja valla eelarvest vähemalt kehtestatud piirmäära ulatuses. KOV osaleb ÜHteenuse rahastamises, kui abivajaja ning tema seadusjärgsed ülalpidajad ei suuda teenuse eest tasuda. Samas ei võimalda Kohila Vallavalitsuse kehtestatud hoolduskulude piirmäär seisuga 30.10.2026 tagada SHS § 22¹ lõikes 2 sätestatud nõude täitmist. Kohila Vallavalitsuses ei rahastata SHS § 22¹ lõikes 2 nimetatud hooldusteenust vahetult osutavate hooldustöötajate ja abihooldustöötajate tööjõukulusid täies ulatuses.

Kohila Vallavalitsuse korraldatav tugiisikuteenus ja isikliku abistaja teenus

SHS §-d 24 ja 28 sätestavad KOVi kohustused tugiisikuteenuse ja isikliku abistaja teenuse osutamisel. Nimetatud sotsiaalteenuste korraldust käsitlevad vastavalt **korra §-d 8 ja 10.** Tugiisikuteenust puudutav teave (teenuse sisu ja menetleja andmed) on leitavad kodulehelt, isikliku abistaja teenuse kohta kodulehel teave puudub.

Järelevalve ajal nimetatud sotsiaalteenuseid ei osutatud. Sotsiaalnõuniku selgituse kohaselt on Kohila Vallavalitsusel võimekus vajadusel sotsiaalteenused korraldada, struktuuris on olemas viis tugiisiku töökohta.

Kohila Vallavalitsuse korraldatav sotsiaaltransporditeenus

SHS § 38 ja korra § 13 sätestavad KOVi kohustuse korraldada sotsiaaltransporditeenust. Kohila Vallavalitsuse kodulehel olev sotsiaaltransporditeenuse korraldamist ja osutamist puudutav teave on minimaalne, kirjas on teenuse eesmärk ja vastutava sotsiaaltöö spetsialisti nimi ja telefoninumber. Teenus on tasuline. Sotsiaaltransporditeenuse saamiseks tuleb esitada vormikohane taotlus ja märkida andmed puude olemasolu ja raskusastme kohta, teenuse vajaduse põhjendus ja vajadus saatja saamiseks. Abivajadus selgitatakse välja vestluse käigus ja STARi andmete põhjal. Teenuse osutamist puudutav teave märgitakse STARi toimingute alla.

Näiteks menetluses 25280188589 on kirjas, et teenusesaajale teostatakse kolm korda nädalas sotsiaaltransporti dialüüsis käimiseks, inimese sotsiaaltranspordi vajadus on regulaarne ning iga nädalane, inimene ei pea uut kinnitust iga dialüüsi ravi sõidu osas küsima, transporti teostab Invako OÜ. Lisaks on märge, et tervislikust seisundist tulenevalt vajab inimene aeg-ajalt ka Tallinnas arsti juures käimiseks sotsiaaltransporti, millest ta annab aegsasti teada teenuse tellimiseks. Sotsiaaltransporditeenuse vajadus selgitatakse välja ka muude sotsiaalteenuste abivajaduse hindamiste käigus, eelkõige koduteenuse korral.

SKA seisukoht: Kohila Vallavalitsus on sotsiaaltransporditeenuse korraldanud ning taganud teenuse kättesaadavuse abivajajatele.

Kohila Vallavalitsuse korraldatav eluruumi tagamise teenus

SHS § 41 ja määrus nr 9 sätestavad KOVi kohustuse korraldada eluruumi tagamise teenust. Kohila Vallavalitsuse kodulehel olev eluruumi tagamise teenuse korraldamist ja osutamist puudutav teave on minimaalne, kirjas on teenuse eesmärk ja vastutava sotsiaaltöö spetsialisti nimi ja telefoninumber.

Eluruumi tagamise teenusele saamiseks tuleb esitada avaldus. Abivajadus selgitatakse välja vestluse käigus. Määruse nr 9 § 5 lõike 4 järgi koostab sotsiaaltöö spetsialist koostöös teenust taotlevate isikutega juhtumikorralduse ja juhtumiplaani (näiteks menetlustes 26284843988 ja 25277647265). Teenusele määramise otsustab Kohila Vallavalitsus korraldusega, inimesega sõlmitakse tähtajaline üürileping.

SKA seisukoht: Kohila Vallavalitsus on eluruumi tagamise teenuse korraldanud ning taganud teenuse kättesaadavuse abivajajatele.

TÄHELEPANEKUD/ETTEPANEKUD/SOOVITUSED

- SKA tunnustab Kohila Vallavalitsust andmete järjepideva sisestamise eest STARi.
- Kui abivajaduse väljaselgitamisel või sotsiaalhoolekandelise abi andmise käigus selgub, et inimese toimetuleku parandamiseks ei piisa ühekordsest meetmest või isik vajab pikaajalist ja mitmekülgset abi, tuleb rakendada juhtumikorralduse põhimõtteid. Kõik juhtumikorralduse toimingud, sealhulgas abivajaduse hindamine, juhtumiplaani koostamine ning tegevuste koordineerimine, tuleb dokumenteerida STARis.
- SKA soovitab kaaluda STAR2 elektroonilise hindamisvahendi kasutuselevõttu, et koguda ja analüüsida teavet ühtses vormis ning toetada menetluste terviklikku dokumenteerimist.
- SKA soovitab analüüsida sotsiaaltöö spetsialistide töökorraldust ja töökoormust, et tagada sotsiaalteenuste nõuetekohane menetlemine, dokumenteerimine ning juhtumikorralduse põhimõtete rakendamine.
- SKA soovitab analüüsida ÜHteenuse hoolduskulude piirmäära vastavust tegelikele hoolduskuludele ning kavandada vajalikud meetmed piirmäära kooskõlla viimiseks SHS § 22[1] lõikes 2 sätestatud nõuetega.
- SKA soovitab kehtestada töökorralduse, mille kohaselt kontrollitakse vahetult sotsiaalteenuseid osutavate töötajate karistusregistri andmeid enne tööle asumist ning seejärel regulaarselt, näiteks kord aastas.
- SKA soovitab üle vaadata Kohila Vallavalitsuse veebilehel avaldatud sotsiaalteenuste teabe ning tagada ajakohase ja piisava teabe kättesaadavus kõigi osutatavate sotsiaalteenuste kohta.

(allkirjastatud digitaalselt)
Ülle Sihver
peaspetsialist (järelevalve)